

①

OKUL SAĞLIĞI

Amaç ⇒ Öğrencilerin en iyi bedensel, ruhsal ve toplumsal sağlığı kavuşmalarını sağlamak ve sürdürmek, sağlıklı bir çevrede gelişimi sağlamak, çocukların aileleri ve toplumun sağlık düzeyini yükseltmek.

Gağdaş Okul Sağlığı Hizmetlerinin 4 boyutu

1- Öğrenci Sağlığı ⇒ Okula kayıt materyali ★ Ayrılmış Fizik Muayene ★ Sağlık Taramaları

★ Bulaşıcı hastalıklarla Sınıtış ★ Kızakçı bulaşıcı ve iltihaplı ★ Ruh sağlığı ^{Gelişim} ★ Sağlık eğitimi

★ Akut ve kronik hastalığı olan öğrencilerin tanısı, tedavisi ve izlenmesi

★ Beden eğitimi okul sporları çalışmaları

2-Okul Çevresi ⇒

a) Okul binalarının yeri ve konumu ⇒ Araçlı üzerinde olmalı

Bir meydan vb. yere en az 100 metre uzaklıkta olmalı
yüksek gerilim hattına en az 30 metre " "

b) Okulda öğrenci başına düşen orsa büyüklüğü ⇒ Öğrenci başına 20-25 m² olmalı

c) Okul binaların taşıt trafiğinden uzaklığı ⇒ En az 100 metre olmalıdır.

d) Yakınlıkta yapı-kabarcıkara fabrikalara " ⇒ En az 500 metre "

e) Okul bahçesi ⇒ 400 m² az olmalı öğrenci başına en az 5 m² olmalıdır.

f) Okul önü yaya trafiği ⇒ Okul giriş çıkışlarında birisi genişletilmeli.

g) Okulun kat sayısı, koridor sistemi, zemin kaplaması ⇒ Koridor genişliği 3m olmalıdır.

h) Derstane durumlari ⇒ Sınıflarda her öğrenciye 1,2 m² olan 6 m³ hava hacmi düşmesi, Sınıfın uzunluğunun 9, genişliğinin 6 metreyi aşmaması, Tavan yüksekliği en az 3m olmalı. Kapı genişliği en az 90cm olmalı. Kapılar koridora açılmalı, aynı koridora açılan kapılar kısırlıklı açılmalı. Pencereleir sınıf alanının en az 1/5 oranında bulunması, dışarıya pencereye tatbiki parapet yüksekliğinin (korunulmuş) en az 50cm en fazla 80cm olmalıdır.

i) Duvarların boyası ⇒ Zıbzı yarmayn renk kullanılmadı

j) Yazı tahtalarının uygunluğu ⇒ Ön sıradaki 2 metre mesafede olmalı. Duvara monte edilmiş olmalı

k) Tuvaletlerin uygunluğu ⇒ 25 öğrenciye 1 tuvalet, 40 erkek öğrenciye 1 tuvalet 2 pisuar, 15-20 erkek öğrenciye 1 tuvalet 2 pisuar, 5-10 kız öğrenciye 1 tuvalet.

Penik

2

h) Yangından korunma önlemleri $\Rightarrow$ 6. ve 7. sınıflar için yangın çıkma kapıları dışarıya açılan 2. sınıfı çıkış kapısı olmalı itfaiye ile birlikte testat yapılmalı, 5. ve 6. sınıflar için 2. sınıfı çıkış kapıları el tipi yangın söndürme cihazları yeterlidir.

İsınma durumu $\Rightarrow$ Ortak mekânlar ve koridorlar 20° diğer odalar 15° , sınıflar $20-22^{\circ}$ olmalıdır.

m) Gasetlerin durumu $\Rightarrow$ Oyun alanlarında, uzak bir kısımda, kapalı olması gerekir.

n) Kazalar $\Rightarrow$ Sırı kısımları kapatılmalı, zorunlu olarak kullanılmamalı.

3) Sağlık Eğitimi

* Gasetli eğitim tekniklerini kullanarak hedef grupta istenilen sağlık, bilgi, tutum, davranış ve değerlerin geliştirilmesini amaçlar.

* Okulla ilgili öğrenci, öğretmen ve veliler olmak üzere toplam 3 hedef grubu vardır.

* Temel sorumluluğu hedef grupların sağlık eğitimlerini yapmaktır.

* Sağlık çalışanları, öğretmen ve velilerle işbirliği yaparak, öğrencilerin evde ve okuldaki sağlık eğitimlerinin birbirini tamamlayarak pekilde olmasını sağlaması gerekir.

* Sağlık eğitiminde, öğrenciye kendi sağlığını geliştirme ve sürdürme sorumluluğu alınması ve ayrıca diğer kişilerin sağlığının korunmasında sorumluluk alma öğretilmelidir.

4) Okul Çalışanlarının Sağlığı $\Rightarrow$ Başta öğretmenler olmak üzere okul çalışanlarını kapsar.

Okul Sağlığında İzleme

a) Büyüme ve gelişmenin izlenmesi (5-19 yaş)

1. Büyüme $\Rightarrow$ Hücre sayısı ve büyüklüğünün artması ile vücut hacim kütledeki artıştır.

2. Gelişme $\Rightarrow$ Organların biyolojik işlevler farklılaşması ve gelişmesi.

3. Yüksek Büyüme hızı $\Rightarrow$ Ergenlikte boyun büyüme hızının büyümenin en hızlı olduğu dönemdeki boy büyüme hızına denktir.

4. Büyümenin izlenmesi $\Rightarrow$ 5-19 yaş arası yılda 1 kez boy ve ağırlığını ölçtürmeli.

Sevil

3

b) Gelişme

a) Cinsel Gelişme ⇒ Ergenlik kütüda 8-13 orakbma 10 yaş
erkeklerde 9-14 " 11 yaş.

c) Psikososyal Gelişme

a) Okul Çağı (6-10 yaş) Anne babaya ilişkin azalması öğrenme, yetiştirme,
ödev sorumluluk ve kasırma duygularının yerleşmesi.

b) Ergenlik Çağı

* Erkek Ergenlik (11-13 yaş) ⇒ Somut düşünce dönemi aşınmış soyut kavram yetisi başlıyor.

* Orta " (14-16 ") ⇒ Kimlik gelişimi, pismenlik, utanga, güvenlilik, çekingenlik duyguları

* Geç " (17-19 ") ⇒ Kimlik duygusu düşer.

C) Gırme Sağlığı ⇒

d) İşitme Sağlığı ⇒

e) Ağz ve diş sağlığı ⇒ Diş fırçalamanın önemi, asitli şekerli yiyecek yeme.

f) Kişisel bakım ve temizlik ⇒

g) Yaralanmalardan korunma ⇒

Okullarda Yapılması Gereken Sağlık Taramaları

1- Olagan tıbbi muayene

5- Boyama ve gelişme taraması

2- Gırme taraması

6- Ağz ve diş sağlığı "

3- İşitme "

7- Kan basıncı "

4- Anemi "

d) Sağlığı Koruma ve Geliştirme

a) Sağlıklı beslenme ⇒ Çocuk sağlıklı beslenmeli.

b) Fiziksel etkinlikler ⇒ Çocuk fiziksel etkinliklere bireysel ihtiyaç, kapasiteye göre
yönlendirilmeli

e) Şiddetin Önlenmesi

a) Kendine yönelik şiddet ⇒ Kendine zarar verme.

b) Kişilerarası " ⇒ Çocuk istismarı, zorbalık, cinayet

c) Toplumsal " ⇒ Silahlı çatırma, savaş.

Devil

(4)

d) Risk altındaki çocuklar

- 1- Büyük ve kobalık kentteki çocuklar
- 2- Erkek çocuklar
- 3- Ruhsal sorunu olanlar
- 4- Özlülük bireyler
- 5- Cinsel tercihi farklı olanlar
- 6- Azınlık ya da sığınmacı çocuklar.

e) Şiddetin önlenmesi için;

- 1- Okulun fiziksel yapısı güvenli hale getirilmeli
- 2- Öğrencilerin eğitimi

f) Çocuk İstismarı

a) Fiziksel istismar $\Rightarrow$ Dayak vs.

b) Cinsel $\Rightarrow$ İLHAM ŞART -

c) Duygusal $\Rightarrow$ Çocuğun ruhi sağlığını bozan davranışlar

d) İhmal $\Rightarrow$ Beslenme, barınma, korunma, sevilme vb.

$\Rightarrow$ Okula yönelik öneri $\Rightarrow$ Çocuklara eğitim verilmesi "Bedeniniz değerlidir" "Onu koruyun" bilgilisi verilmesi.

g) Okullarda Uygulanan Aşı Programı

a) 1. sınıf $\Rightarrow$ Kızamık, Kızamıkçık, Kobakülek, Oral Polio, Farklı Tipi Difteri - Tetanüs

b) 8. $\Rightarrow$ Farklı Tipi Difteri - Tetanüs

- MUTLU SON -
2019/12 mte

Sevil

BİLGİ TARAMASI-II

1. Aşağıdakilerden hangisi ideal dersane sıcaklığını göstermektedir?

- A) 17-18 °C   B) 20-22 °C
C) 25-26 °C   D) 12-13 °C   E) 28-29 °C

2. İlkokul 1. sınıfa yeni başlayan bir çocuğa aşağıdaki aşılarından hangisi yapılır?

- A) Hepatit B   B) Hepatit A
C) Difteri-Tetanoz   D) Boğmaca   E) BCG

3. İlköğretim 8. sınıfta çocuklara yapılan aşı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hepatit B   B) Hepatit A
C) BCG   D) Oral Palio   E) Difteri-Tetanoz

4. Öğrenci psikososyal gelişim dönemlerinden hangisinde hızlı büyüme ve cinsel gelişmeye aynı hızda ayak uydurmakta zorlanır?

- A) İlk çocukluk   B) Erken ergenlik
C) Orta ergenlik   D) Geç ergenlik   E) Yetişkinlik

- I. Dil ve kelime dağarcığı gelişiminin izlenmesi
II. Sınıf içinde uygun oturma ve ışık düzeni sağlanması
III. Konuşurken bazı seslerin atlanması
IV. İşitsel becerilerin geliştirilmesi

5. Yukarıda verilenlerden hangisi veya hangileri işitme kaybı olan öğrenciler için alınması gereken tedbirler arasında gösterilemez?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) Yalnız III   D) Yalnız IV   E) Yalnız II

4. Aşağıdakilerden hangisi okul sağlığı kapsamında, okullarda yapılan sağlık taramaları arasında değildir?

- A) Duruş bozuklukları taraması
- B) Büyüme ve gelişme taraması
- C) Görme taraması
- D) Kalça çıkığı taraması
- E) İşitme taraması

7. Aşağıdakilerden hangisi risk altındaki çocuklar kapsamında değerlendirilemez?

- A) Erkek çocuklar
- B) Engelliler
- C) Nüfus yoğunluğu seyrek bölgelerdeki çocuklar
- D) Sığınmacı çocuklar
- E) Kalabalık kentsel bölgelerdeki çocuklar

- I. Fiziksel istismar
- II. Cinsel istismar
- III. Duygusal istismar
- IV. İhmal

8. Yukarıda verilenlerden hangisi veya hangileri çocuk istismarı olarak değerlendirilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I-II ve III
- E) I-II-III ve IV

④ 1999

El Cinsel istismar

El 18 yas sonrası

...nın yargılayıcı bir yaklaşımla ele alınmasından kaçınılması

491 D